

ОБЩИНА ПОЛСКИ ТРЪМБЕШ

☎ 5180 ПОЛСКИ ТРЪМБЕШ | ул. Черно море № 4
☎ Централна: 06141/41-41 | 06141/41-42 | факс 06141/69 54
✉ obshtina_pt@abv.bg 🌐 <http://www.trambesh.eu/>

ПРОГРАМА

ЗА РАЗВИТИЕ НА ЧИТАЛИЩНАТА ДЕЙНОСТ В ОБЩИНА ПОЛСКИ ТРЪМБЕШ ПРЕЗ 2023 ГОДИНА

Настоящата програма за развитие на читалищната дейност в Община Полски Тръмбеш за 2023 година е разработена в изпълнение на чл. 26а, ал. 2 от Закона за народните читалища, въз основа на направените предложения от председателите на народните читалища за дейността им през 2023 год.

Изготвянето на годишната програма цели обединяване на усилията за по-нататъшно развитие и утвърждаване на читалищата като важни средища, съхраняващи културната идентичност на общината и региона.

В календарния план на програмата са отбелязани основните дейности, предвидени за реализиране през 2023 година. Основните дейности на читалищата в Община Полски Тръмбеш са свързани с развиване на любителското художествено творчество, библиотечното дело, съхранение и доразвиване на клубовете по интереси, културни дейности – работа с всички възрастови и социални слоеве от населението - концерти, чествания, детски и младежки дейности. Читалищата участват активно в реализирането на Културния календар на Община Полски Тръмбеш и я представят успешно на национални и международни форуми и изяви в страната и чужбина.

ЦЕЛ НА ПРОГРАМАТА

Основната цел на програмата е обединяване на усилията за по-нататъшно развитие и утвърждаване на читалищата в Община Полски Тръмбеш като културно-просветни средища с активни културни, информационни, социални и граждански функции. Читалищата са носители на българския дух и култура. От Възраждането до наши дни носят и съхраняват в себе си нематериалното културно наследство, традиции, образование, възпитание и благотворителност, които са в основата на тяхната дейност в полза на обществото.

Настоящата програма цели обединяване усилията на общинското ръководство и всички заинтересовани страни, имащи отношение към укрепване, утвърждаване и развитие читалищата в Община Полски Тръмбеш. Тя ще подпомогне организационното развитие, трайно сътрудничество и партньорство с НПО, други институции и организации и читалища на местно и регионално ниво за насърчаване на гражданското участие в инициативите. Създаване на възможности за развитие и реализиране интересите на всеки ползвател на читалищните ресурси на принципа на сдружаване на хора с еднакви интереси и мислене, без оглед на пол, социална и етническа принадлежност.

Програмата ще определи насоките за развитие на читалищната дейност през 2023 г.. Културна политика в Община Полски Тръмбеш е в посока укрепване и модернизиране на традиционните културни организации - читалищата. С примера си за

съхранение и развитие на българските културни ценности, взаимовръзката с миналото и традициите, образованието, информационните технологии и работата в подкрепа на обществото, читалищата се стремят да отговорят на предизвикателствата на съвременното развитие.

Стратегическите цели на читалищата от Община Полски Тръмбеш са свързани с културните, информационни, социални и граждански функции:

- развитие и обогатяване на културния живот, социалната и образователна дейност в населените места;
- запазване на националните и местни традиции и обичаи;
- разширяване знанията на местното население и приобщаването им към ценностите и постиженията на науката, изкуството и културата;
- възпитаване и утвърждаване на национално самосъзнание;
- осигуряване на достъп до информация.

II. ПРИОРИТЕТИ:

1. Поддържане на библиотеките и обогатяване на библиотечния фонд;
2. Развиване на любителското художествено творчество и стимулиране на млади таланти;
3. Организиране на школи, клубове, информационни и други културни събития, чествания, концерти и други дейности, насочени към местната общност. Подпомагане на местните инициативи;
4. Събиране и разпространяване на знания за родния край;
5. Създаване и съхраняване на етнографски сбирки;
6. Предоставяне на компютърни и интернет услуги;
7. Извършване на допълнителни дейности, подпомагащи изпълнението на основните функции на читалищата - разработване на проекти.
8. Развитие и поддържане на читалищната материално-техническа база;

От съществено значение е нуждата от реализирането на читалищата не само като духовни, но и като съвременни информационни центрове. Те са и места за комуникация, знания и културна дейност, която ще подпомогне за формирането на активна читалищна мрежа, която ще съдейства за приобщаването на населението от различните възрасти и превръщането на тези средища в привлекателно място за хората.

Народните читалища са основен фактор в развитието на местната и регионална култура в частност и като цяло на българската култура.

III. АНАЛИЗ НА РЕСУРСИТЕ.

В съвременните условия на развитие народните читалища в Община Полски Тръмбеш продължават да имат основна роля в населените места с разнообразни културно-просветни инициативи и събития, и благодарение на наличието на общодостъпни библиотеки. В условията на глобални кризи от различен характер, се усеща все по-голяма нужда от наличие на достъпни информационни и комуникационни технологии и интернет във всяка читалищна библиотека. Това дава възможност за организиране на онлайн инициативи и възможност за постоянна връзка с потребителите на информация и библиотечни услуги.

В община Полски Тръмбеш има регистрирани 14 читалища, от които 1 е в града и 13 в селата, вписани в Регистъра¹ на Министерството на културата, както следва:

1. НЧ „Отец Паисий-1905” гр. Полски Тръмбеш
2. НЧ „Светлина- 1883” с. Раданово
3. НЧ „Постоянство-1926”с. Петко Каравелово
4. НЧ „Нравственост -1904”с. Куцина
5. НЧ „Надежда -1883”с. Полски Сеновец
6. НЧ „Самообразование-1896”с. Стефан Стамболово
7. НЧ „Съединение -1885” с. Климентово
8. НЧ „Просвета1896-Иванча”с. Иванча
9. НЧ „Мита Стойчева-1900”с. Обединение
10. НЧ „Просвета1898 - Страхилово” с. Страхилово
11. НЧ „Изгрев -1900”с. Павел
12. НЧ „Паисий Хилендарски 1902” с. Масларево
13. НЧ „Пробуда –Каранци 1897” с. Каранци
14. НЧ „Възпитател- 1915” с.Орловец

Стандартът за издръжка на читалищата е разчетен за една субсидирана бройка и включва средства за заплати и осигуровки. За провеждането на големи събития и дейности, читалищата се дофинансират със средствата бюджета на Община Полски Тръмбеш.

Предоставените финансови средства за развитие на читалищата са за организиране на събития и осъществяване на дейности, отговарящи на потребностите на обществото. Взаимодействието между читалищата и общността е ключът към възпроизвеждане на онези културни, социални и морални ценности на българското общество, които единствено могат да гарантират съхранение на идентичността му и успешното му интегриране в съвременния свят.

Читалищата от общината са поставени пред предизвикателствата на времето. Те подпомагат образованието, културата, достъп до информация, разпространение на книги и др., за всички възрасти от населението. Включването и реализацията на услуги в социалната сфера и изграждане на информационни мрежи спомагат за по-активно участие на всички хора в мисията на читалището.

Вниманието на работата в читалищата се концентрира върху подрастващите за реализиране на образователни програми по места – срещи с книгата, здравни беседи, интерактивни игри, образователни и развлекателни инициативи.

Основни проблеми, стоящи пред читалища са:

1. Разнообразяване на дейностите и усъвършенстване на предлаганите информационни услуги.
2. Привличане на нови читалищни членове от различни социални представителства.
3. Квалификация на кадрите.
4. Нов тип мениджмънт.

За решаването им се изисква активно партньорство с местната власт и Министерството на културата с цел решаване на проблемите и подмяна на остарялата материално-техническа база и недостиг на средства за ремонт и поддръжка.

⁵Чл.10, ал.1 от Закона за народните читалища - ДВ.бр. ДВ.бр.89/22.X.1996 г.

Реализирайки мероприятия и инициативи в областта на библиотеката и читалището се постигат ползи за обществеността. Нещо повече - целите и задачите са насочени към тяхното израстване, свързани с новите предизвикателства за активиране на гражданското общество. Проявите, които осъществяват не са ограничени само за членовете на читалищата и самодейците, а за хората от различни възрасти и социално положение. Те все повече променят своя облик с модернизиранието си за укрепването на читалищната дейност. Така допълват своите услуги и разнообразят дейността си с нови инициативи.

Читалищата от Община Полски Тръмбеш ще продължат и през 2023 година партньорствата с културните и образователни институции, местна власт, неправителствените организации и бизнеса по места, като ще продължат да реализират добри практики и инициативи за разширяване обхвата на дейност в обществено значими сфери и приоритетни области (стимулиране на читалищни дейности, формиране на читалището като място за общуване и контакти, дарителски акции, социална и културна интеграция на различни социални общности, изграждане на информационни центрове, участие в проекти и програми).

Като се има предвид дейностите, които читалищата реализират и приноса им за развитието и обогатяването на културния живот, и през 2023 г. общината ще ги подкрепи финансово в различните сфери на работата, с цел утвърждаване културната политика и изграждане на ефективни и устойчиви резултати. Реализирането на съвместни програми за постигането на общите цели ще продължи в духа на добрите взаимоотношения за създаване на по-голяма самостоятелност и автономност и изграждане на добри обществено-полезни институции.

IV. ОСНОВНИ ДЕЙНОСТИ ПО ПРОГРАМАТА

1. КУЛТУРНО-ПРОСВЕТНА ДЕЙНОСТ

Календарният план на дейностите е разработен на база направените от председателите на читалищата на територията на Община Полски Тръмбеш предложения за дейности през 2023 година. Създаването му с разнообразни мероприятия спомага за привличане на всички хора от общността. За това в културните календари на читалищата са включени инициативи и прояви, чиито организатори и участници са самите читалища, както и прояви, в които общината, кметствата, образователните институции, клубовете на пенсионера, неправителствените организации и други институции са партньори при организиране и провеждане на културните прояви.

КАЛЕНДАРЕН ПЛАН НА ДЕЙНОСТИТЕ ПРЕЗ 2023 ГОДИНА

ДАТА МЕСЕЦ	КУЛТУРНА ПРОЯВА	ОРГАНИЗАТОРИ
от януари до май	Програми “Зимни празници край огнището” и „Пролет край Янтра” — включва всички празници от Обредния календар на България и отбелязване на	Всички читалища от Община Полски Тръмбеш

	годишнини на известни български автори	
февруари	150 години от Обесването на Васил Левски	Община Полски Тръмбеш Всички читалища от общината
18 февруари	Среща с писателката Неда Антонова, автор на книгата „Първият след Бога“	Читалищна библиотека НЧ „Отец Паисий-1905“ гр. Полски Тръмбеш
1 март	Общинска среща с художествените ръководители на самодейни колективи, по повод Деня на самодееца	Община Полски Тръмбеш Всички читалища от общината
1 март	Тържества за посрещане на Баба Марта	Всички читалища от Община Полски Тръмбеш
3 март	145 години от Освобождението на България- Празнични концерти	Община Полски Тръмбеш, Всички читалища от общината
8 март	Международен ден на жената	Всички читалища от Община Полски Тръмбеш
23 март	Световен ден на поезията	Всички читалища от Община Полски Тръмбеш
1 април	Ден на хумора и шегата	НЧ „Постоянство 1926“ с. Петко Каравелово
8 април	Лазаров ден- лазаруване на девойки в домовете на жителите на населените места	Всички читалища от Община Полски Тръмбеш
12 април	Кампания за насърчаване на четенето „Остави всичко и чети“	Читалищна библиотека гр. Полски Тръмбеш
13 април	Великденска работилница	Всички читалища от Община Полски Тръмбеш
22 април	Международен ден на Земята	Всички читалища от Община Полски Тръмбеш
22 април	Нощ в библиотеката	Читалищна библиотека НЧ „Отец Паисий-1905“ гр. Полски Тръмбеш
април	Седмица на детската книга – Приказна читалня	Читалищна библиотека гр. Полски Тръмбеш Всички читалища от Община Полски Тръмбеш
май	“Майски дни на културата” /по програми на читалищата/	Читалища от Община Полски Тръмбеш

май	Юбилеен концерт – 10 години от създаването на ВГ „Вдъхновение”	НЧ „Отец Паисий-1905” гр. Полски Тръмбеш
1 май	Ден на труда	Всички читалища от Община Полски Тръмбеш
6 май	Гергьовден- Ден на храбростта и българската армия. Празнични тържества- гергьовска люлка.	Всички читалища от Община Полски Тръмбеш
11 май	Международен ден на библиотекаря	Всички читалища от Община Полски Тръмбеш
16 май	Препис на „История славянобългарска“ от ученици от V клас на СУ „Цанко Церковски“	Читалищна библиотека гр. Полски Тръмбеш
18 май	Международен ден на музеите	Всички читалища от Община Полски Тръмбеш
24 май	Ден на Светите братя Кирил и Методий, на българската азбука, просвета и култура и на славянската книжовност- тържествено шествие в град Полски Тръмбеш и концерт.	Община П. Тръмбеш НЧ „Отец Паисий-1905” СУ „Цанко Церковски” гр. Полски Тръмбеш
24 май	Отбелязване на Деня на Светите братя Кирил и Методий, на българската азбука, просвета и култура и на славянската книжовност	Всички читалища от Община Полски Тръмбеш
24 май	Отбелязване на 75 години от създаването на Група за народни песни при НЧ „Нравственост 1904“	НЧ „Нравственост 1904“ село Куцина
25 май	Изпращане на абитуриентите от Средно училище „Цанко Церковски” гр. Полски Тръмбеш от випуск 2022/2023	Община П. Тръмбеш СУ „Цанко Церковски” НЧ „Отец Паисий-1905” гр. Полски Тръмбеш
юни	Юбилеен концерт – 15 години от създаването на ВГ „Сияние”	НЧ „Отец Паисий-1905” гр. Полски Тръмбеш
юни	Пресъздаване на обичая- „Откриване на жътвата”	НЧ „Съединение 1885” село Климентово, ЗКПУ „Единство-Климентово”

1 юни	Ден на детето- организиране на тържества, състезания и веселия	Всички читалища от Община Полски Тръмбеш
2 юни	Урок по родолюбие- Ден на Христо Ботев и на загиналите за свободата и независимостта на България	Всички читалища от Община Полски Тръмбеш
9 юни	Годишна продукция на Детска музикална школа при НЧ „Отец Паисий 1905“	НЧ „Отец Паисий 1905“ Полски Тръмбеш
16 юни	Спектакъл на Детския театрален състав при НЧ „Отец Паисий 1905“	НЧ „Отец Паисий 1905“ Полски Тръмбеш
22 юни	Отбелязване на Деня на българския фолклор	Читалища от Община Полски Тръмбеш
24 юни	Отбелязване на народния празник Еньовден – пресъздаване на обичаи и традиции	Всички читалища от Община Полски Тръмбеш
30 юни	Годишен концерт на Фолклорна формация „Полянци“	НЧ „Отец Паисий 1905“ Полски Тръмбеш
1-2 юли	Национален събор надпяване “Авлига пее”	Община Полски Тръмбеш, Кметство и НЧ “Мита Стойчева-1900” с. Обединение
11 юли	146 години от освобождението на Полски Тръмбеш	Община Полски Тръмбеш Историческия музей НЧ “Отец Паисий 1905”
18 юли	Отбелязване на 186 години от рождението на Васил Левски	Всички читалища от Община Полски Тръмбеш
26 юли	Лято при баба на село	НЧ „Самообразование - 1896 ” с. Ст.Стамболово; Кметство Ст.Стамболово
юни, юли и август	„Здравей лято!”-организиране на децата през ваканцията в клубове по интереси	Читалищата от Община Полски Тръмбеш
12 август	Отбелязване на Световния ден на младежта	Читалищна библиотека гр. Полски Тръмбеш

19 август	125 години от основаването на НЧ „Просвета 1898-Страхилово” и Шести фолклорен празник на царицата	НЧ „Просвета 1898-Страхилово”
26 август	X Фестивал на доматиите, чушките, традиционните храни и зеленчуци – „ПАВЕЛ ФЕСТ”	Народно читалище ”Изгрев-1900” Кметство с. Павел Клуб на пенсионера
август	Откриване на изложба детски творби от лятната работа в библиотеките и Центъра за обществена подкрепа	Читалищна библиотека гр. Полски Тръмбеш Всички читалища от общината
1,2 и 3 септември	VIII Национален конкурс за млади изпълнители на забавна песен „Полските щурчета”	Община Полски Тръмбеш НЧ “Отец Паисий 1905” Сдружение „Полските щурчета”
6 септември	Общински събор на плодородието „Златна есен” 2023	Община Полски Тръмбеш, НЧ „Отец Паисий 1905” Всички читалища от общината
6 септември	Общински празник на художествената самодейност „Да съхраним традициите“	Община Полски Тръмбеш НЧ ”Отец Паисий 1905 Всички читалища и клубове на пенсионера от общината
8 септември	Тържествено отбелязване на Празника на Полски Тръмбеш /по програма/	Община Полски Тръмбеш, НЧ “Отец Паисий 1905” гр. Полски Тръмбеш
9 септември	XI Национално фолклорно надиграване „Ритми край Янтра”	Община Полски Тръмбеш НЧ “Отец Паисий 1905” ФК ”Луди млади” гр. Полски Тръмбеш
16 септември	V Празник на ореха, тиквата и меда	НЧ „Просвета-1896” Кметство с. Иванча Клуб на пенсионера
22 септември	Отбелязване на Деня на Независимостта на България	Всички читалища от Община Полски Тръмбеш
29 септември	Областен Празник на пенсионерската художествена самодейност	Община Полски Тръмбеш, Областен съюз на пенсионерите Велико Търново, НЧ”Отец Паисий 1905” Клуб на пенсионера
септември	140 години от основаването на Народно читалище „Светлина-1883” с. Раданово	Народно читалище „Светлина-1883” с. Раданово
септември	125 години от създаването на първия театрален състав към НЧ „Светлина-	Народно читалище „Светлина-1883” с. Раданово

	1883” с. Раданово	
септември	140 години от основаването на Народно читалище „Надежда-1883” с. Полски Сеновец	Народно читалище „Надежда- 1883” с. Полски Сеновец
1 октомври	Отбелязване на Международния ден на възрастните хора	Всички читалища от Община Полски Тръмбеш съвместно с клубовете на пенсионера
3 октомври	Празник „Даровете на земята“ -изложение на ястия и мармалади приготвени от плодове и зеленчуци	НЧ „Пробуда-Каранци 1897“ село Каранци
5 октомври	Отбелязване на Международния ден на учителя-срещи и разговори с настоящи и бивши учители	Всички читалища от Община Полски Тръмбеш
15 октомври	Празник „Ден години храни“ -изложение на зимнина, компоти, туршии и сладка	НЧ „Възпитател-1915” с. Орловец Клуб на пенсионера „Веселие село Орловец
16 октомври	Конкурс и изложба на хляб и хлебни изделия	НЧ „Изгрев-1900” с. Павел
17 октомври	VI Кулинарен конкурс „Никой не е по- голям от хляба”- Световен ден на хляба и прехраната	Кметство с. Куцина НЧ ”Нравственост 1904” КП село Куцина
19 октомври	Отбелязване на Международния ден на четенето	Всички читалища от Община Полски Тръмбеш
27октомври	XII Кулинарен конкурс „Тиквени изкушения”	Кметство с. Куцина НЧ ”Нравственост 1904” Клуб на пенсионера село Куцина
1 ноември	Отбелязване на Деня на народните будители	Всички читалища от Община Полски Тръмбеш
21 ноември	Отбелязване на Деня на християнското семейство	Всички читалища от Община Полски Тръмбеш
ноември	Празник на ръкоделието „Вълшебната бримка“	НЧ “Постоянство 1926“ с. Петко Каравелово
21 декември	Коледуване на самодейци от Фолклорна формация „Полянци“	НЧ ”Отец Паисий 1905” гр. Полски Тръмбеш
26 декември	Коледен концерт и връчване на годишните награди на Сдружение „Полските шурчета”	Община П. Тръмбеш Сдружение „Полските шурчета”, НЧ”Отец Паисий 1905”

		гр. Полски Тръмбеш
декември	Коледни и Новогодишни празници	Община Полски Тръмбеш, Кметствата в общината и Всички читалища от общината

2. БИБЛИОТЕЧНА ДЕЙНОСТ

Библиотечната дейност е една от основните функции на читалищата. В библиотеките се събират, обработват, организират, съхраняват и предоставят за обществено ползване библиотечни и информационни услуги на населението. Те осигуряват свободен достъп за своите читатели, като библиотекарите работят и за привличане на нови читатели сред младите хора, за създаване на трайни навици за четене и получаване на знания и умения. С навлизането на информационните технологии, компютрите стават все по-необходими в ежедневно работата. Достъпът до информация, знания, комуникация и учене през целия живот се налага в последно време с предоставянето на компютърни и интернет услуги.

През 2023 година дейностите ще бъдат насочени към:

- Обновяване на библиотечния фонд в зависимост от читателските интереси;
- Подобряване дейността на библиотеките, съобразно интересите и нуждите на населението, чрез различни форми на културно-масова работа;
- Увеличаване броя на читателите и на читателските посещения;
- Организиране на мероприятия за честване на исторически събития и личности;
- Провеждане на срещи с автори и литературни четения;
- Обновяване на интериора в читалните и библиотеките;

Важна част от дейността на читалището е работата на читалищната библиотека. И тази година заложените културно-масови прояви са многообразни, отговарящи на потребностите на населението - презентации по случай годишнини на български писатели, поети, критици, публицисти и др.; популяризиране на книги; даване на информация в различни области на познанието; работа с деца. В библиотеките ще се организират работилници - мартенски и великденски, а от направените мартеници, картички, рисунки, боядисани и украсени яйца ще се експонират изложби.

3. ХУДОЖЕСТВЕНА – ТВОРЧЕСКА ДЕЙНОСТ

Съществена част от дейността на читалищата и през 2023 година ще е свързана с развитие и подпомагане на любителското художествено творчество. Читалището е най-естественият мост между минало и съвремие, и ролята му при създаване, укрепване и възпроизвеждане на традициите и културата по места е незаменима.

Действащите художествени формации към читалищата ще се включват активно в местните празници и общински прояви, което е доказателство, че те винаги са имали място за съхранението на традициите и особеностите на етнографската област.

Една от основните задачи на Община Полски Тръмбеш е популяризиране на богатото ѝ културно наследство, за което допринася всяко едно читалище, съобразно своите ресурсни възможности.

Художествено-творческата дейност ще бъде насочена към:

- Осъществяване на културния календар за читалищните прояви

- Повишаване на художественото и жанрово разнообразие на културните мероприятия
- Участия в културните мероприятия на общината
- Честване на официални и традиционни празници, сборове и годишнини
- Провеждане на мероприятия, свързани със съхраняването, развитието и популяризирането на местни традиции и обичаи
- Активно участие на любителските състави и индивидуални изпълнители в културни събития на населеното място и общината
- Създаване на нови съвременни форми на любителското творчество, отговарящи на интересите на младото поколение
- Запазване на утвърдените във времето на самодейните колективи, обогатяване и обновяване на репертоара им

4.ФИНАНСОВО – СТОПАНСКА ДЕЙНОСТ

Финансирането на дейностите на народните читалища на територията на Община Полски Тръмбеш се извършва съгласно:

- Регламентирана държавна субсидия, разпределена съгласно изискванията на Закона за народните читалища;
- Общинско финансиране;
- Кандидатстване с проекти към Министерството на културата, европроекти и програми;
- Други източници (наем на помещения, наеми, членски внос, дарения и др.

Изпълнението на Програмата ще даде възможност за реализация на набелязаните цели, задачи и основни дейности. Успешното им изпълнение ще спомогне за опазването и съхраняването на културно-историческото наследство във времето на глобализация и утвърждаване на празници, даващи възможност за удовлетворяване нуждите на бъдещите поколения да се запознаят с миналото на родния край. Подпомагането и развитието на любителското художествено творчество ще стимулира младите хора и талантливите дарования, а реализирането на инициативите ще допринесе за обогатяване на културния живот.

Като се има предвид широкия спектър от дейности, които развиват читалищата и приноса им за обогатяване на цялостния културен живот, Община Полски Тръмбеш ще продължи да ги подкрепя с цел изграждане на ефективна институционална мрежа с устойчив характер.

Програмите за културните дейности през 2023 година на отделните читалища се намират за сведение в отдел „Социална политика, образование и култура” при Община Полски Тръмбеш.

Програмата за развитие на читалищната дейност през 2023 година е приета с Решение №575 по Протокол №42 от 22.12.2022 г. на ОбС Полски Тръмбеш.

Председател на ОбС:

/Маринета Йорданова/